

Adviescollege
toetsing regeldruk

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat
Mevrouw mr. drs. M.C.G. Keijzer
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

Onze referentie MvH/RvZ/SH/bs/ATR1183/2020-U093

Uw referentie

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Datum 24 juni 2020
Betreft Wijzigingsregeling RNES (garantie klein krediet corona)

Geachte mevrouw Keijzer,

Op 4 juni 2020 is de Wijzigingsregeling RNES (garantie klein krediet corona) voor advies aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) aangeboden. De adviestermijn verloopt 2 juli 2020.

Inhoud van de regeling

De voorliggende regeling voegt een tijdelijke nieuwe subsidiemodule 'garantie klein krediet corona' toe aan de huidige regeling nationale EZK- en LNV-subsidies en de Regeling openstelling EZK- en LNV-subsidies 2020 (RNES). De regeling is 29 mei jongstleden al gepubliceerd in de Staatscourant. Zij vervalt per 1 januari 2021. De nieuwe module beoogt de toegang tot liquiditeit voor MKB-ondernemers met een financieringsbehoefte tussen 10.000,- en 50.000,- euro te vergemakkelijken. De belangrijkste kenmerken zijn:

- de staat garandeert 95% van ieder individueel krediet,
- de ondernemer betaalt 2% provisie aan de staat om gebruik te kunnen maken van de subsidiemodule bovenop de vergoeding van maximaal 4% die een geldverstrekker in rekening kan brengen,
- in aanmerking komen alleen ondernemingen die op 31 december 2019 niet al in moeilijkheden waren, en
- het krediet heeft een maximale reguliere looptijd van 5 jaar.

Gezien de relatief lage kredietbehoefte en de relatief hoge handlingkosten voor deze kredieten is voor het verwerken en beoordelen van de aanvragen gekozen voor een (gedeeltelijk) automatisch proces binnen een digitale omgeving. Een dergelijke omgeving bestaat nog niet en moet per geldverstrekker apart ingericht worden. Iedere financier moet zelf een systeem inrichten omdat iedere financier een eigen wijze van kredietbeoordeling hanteert.

In de regeling zijn informatieverplichtingen voor financiers opgenomen. De geldverstrekker dient de minister eenmaal per kwartaal per batch te informeren over de door hem onder deze garantstellingsovereenkomst gesloten kredietovereenkomsten. Het gaat hierbij om contactgegevens van de ondernemers die aanspraak hebben gemaakt op de regeling, en om inhoudelijke gegevens. Voorbeelden hiervan zijn de hoogte en de looptijd

van de kredieten en eventuele vervroegde aflossingen en/of wanbetalingen. Voor de nieuwe subsidiemodule gelden aanvullende informatieverplichtingen zoals die ook gelden bij de Garantie Ondernemingsfinanciering (GO). De aanvullende informatieverplichtingen volgen uit de Tijdelijke kaderregeling¹ die is vastgesteld door de Europese Commissie.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

MKB-ondernemers ondervinden negatieve economische gevolgen van de huidige coronacrisis en kunnen daardoor in liquiditeitsproblemen komen. Deze regeling richt zich op MKB-ondernemers die slechts eens 'klein zetje' nodig hebben. Door te werken met een maximale garantie van 95% wordt bovendien bewerkstelligd dat geldverstrekkers kredieten kunnen verstrekken aan ondernemers zonder dat deze teveel risico lopen.

Het college heeft geen opmerkingen bij onderbouwing van nut en noodzaak van deze regeling.

2. Minder belastende alternatieven

Zoals bij alle coronamaatregelen geldt, is ook bij de garantie klein krediet corona van belang dat snel gehandeld kan worden wanneer een aanvraag voor krediet bij een financier wordt ingediend. Gezien de omvang van het krediet is besloten om een lichtere vorm van het kredietbeoordelingsproces te hanteren. Het proces gaat uit van een verklaring van de ondernemer dat hij aan de voorwaarden voldoet. Deze gegevens hoeven niet op juistheid gecontroleerd te worden tenzij deze gegevens geautomatiseerd aanwezig zijn en gebruikt kunnen worden voor toetsing. Deze afwijkende procedure scheelt naar verwachting 30 uur ten opzichte van de reguliere procedure bij kredietbeoordeling. Het college heeft geen opmerkingen met betrekking tot minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

Het kredietbeoordelingsproces dat een geldverstrekker hanteert voor ondernemers die een relatief laag overbruggingskrediet nodig hebben, wijkt in principe niet af van het proces bij hogere overbruggingskredieten. Het kredietbeoordelingsproces is arbeidsintensief. Het is voor banken daarom lastig om rendabel kredieten van lager dan 50.000,- euro te verstrekken, helemaal omdat de rente gemaximeerd is op 4%. Om banken toch in staat te stellen om kredieten te verstrekken wordt gewerkt met verklaringen en een digitaal systeem dat gegevens (deels) automatisch verwerkt en beoordeelt. Het systeem moet voor iedere geldverstrekker apart gebouwd worden om aan te sluiten het kredietbeoordelingsproces en de ICT van iedere afzonderlijke geldverstrekker. Alle 25 financiers zullen daarom elk een eigen digitaal systeem moeten bouwen. De regeling is sinds 29

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2020:0911:FULL&from=EN>

mei jongstleden gepubliceerd. De werkbaarheid is in de praktijk geen obstakel gebleken. De maximale wettelijk gestelde streeftijd van 5 dagen tot uitbetaling wordt dus gehaald. Het college heeft geen opmerkingen met betrekking tot de werkbaarheid van de nieuwe subsidiemodule.

4. *Gevolgen regeldruk*

De toelichting bevat een regeldrukparagraaf met een kwalitatieve en kwantitatieve onderbouwing van de gevolgen van de regeldruk. De berekening maakt onderscheid tussen eenmalige en structurele kosten. De eenmalige kosten worden geschat op 2 miljoen euro voor onder andere het opzetten van de digitale aanvraagomgeving. De structurele kosten worden geschat op 18 miljoen euro per jaar voor de controle door de overheid op de verleende kredieten.

De berekening vermeldt daarnaast een structurele besparing van 97 miljoen euro per jaar. Deze zou voortvloeien uit het feit dat de regeling het mogelijk maakt om de kredieten (deels) automatisch te verstrekken. Voor die 'besparing' wordt dit voorstel vergeleken met een niet voorgesteld, niet bestaand en niet realistisch scenario waarin zulke kredieten handmatig moeten worden beoordeeld. Die beoordeling zou 30 uur per krediet vergen, wat het verlenen van deze kredieten niet rendabel zou maken. Het college is van oordeel dat de genoemde 'besparing' geen reële reductie van de regeldruk is.

Aan de berekening van de regeldruk voor financiers ontbreken de verplichtingen voor rapportages over de kredieten en de uitwinning van schulden. Financiers die gebruik maken van de garantstelling door de staat worden verplicht hieraan te voldoen. Deze verplichtingen omvatten bijvoorbeeld:

- het voeren van een administratie waaruit te allen tijde op eenvoudige en duidelijke wijze gegevens kunnen worden afgelezen over de verstrekkingen, het beheer en de vervreemdingen van gegarandeerde leningen en van ander kapitaal dat de financier aan dezelfde ondernemer heeft verstrekt;
- het informeren over verzoek of verlenging van uitstel van betaling en over een schuldsaneringsregeling;
- het aanleveren per kwartaal van een uitgebreid overzicht van de hoogte en het verloop van het krediet;
- het aanleveren per kwartaal van een uitgebreid overzicht van de afwikkeling van het krediet;
- het aanleveren van informatie over de uitwinning² van kredieten, waaronder de kosten voor de uitwinning en de behartiging van het belang van de staat.

MKB-ondernemers die een aanvraag willen indienen, moeten aan aanvullende informatieverplichtingen voldoen. Zij moeten verklaringen indienen waaruit blijkt dat de onderneming voldoet aan de voorwaarden van het krediet. Ook moeten zij aan de hand van documentatie aantonen dat hun onderneming winstgevend is geweest in voorgaande boekjaren. De toelichting maakt daarbij niet duidelijk welke van deze verplichtingen reeds verricht moeten worden bij een reguliere kredietaanvraag en welke bijvoorbeeld volgen uit de modelovereenkomst of de tijdelijke kaderregeling van de Europese Commissie. Dit

² Uitwinning vindt plaats als de schuldenaar niet langer aan zijn verplichtingen kan voldoen, bijvoorbeeld bij faillissement of verkoop van een onderpand.

is echter wel cruciaal om te bepalen welke regeldrukgevolgen volgen als gevolg van de regeling.

4.1 Het college adviseert de regeldrukberekening op bovenstaande punten aan te passen, conform de Rijksbrede methodiek, en daarbij het verschil in regeldruk die wordt berekend ten opzichte van een niet-bestaande situatie, niet als vermindering te vermelden.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van de consultatieversie van dit voorstel:

Vaststellen nadat met het adviespunt rekening is gehouden

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris